

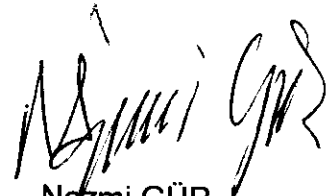
T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

BDP

Sayı: 547
Tarih: 09.02.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sınırlarımızda TSK tarafından sivillerin öldürülmesinin nedenlerinin ortaya çıkarılması ve önlenmesi için Anayasa'nın 98'inci, içtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Nazmi GÜR
Van Milletvekili

GEREKÇE

3497 sayılı “Kara Sınırlarının Korunması ve Güvenliği Kanun’u” çerçevesinde sınır güvenliği, Türk Silahlı Kuvvetleri’nin Kara Kuvvetleri Komutanlığı’na devredilmiştir. Bahsi geçen kanunun 2. maddesinde sınır güvenliğinin sağlanmasıyla ilgili olarak “**kaçakçıların yakalanması ve ilgili güvenlik birimlerine teslim edilmesi**” ifadesi yer almaktadır.

Ayrıca aynı kanunda silah kullanma yetkisi ile ilgili olarak, “**Sınır birlikleri mensupları kendilerine bu Kanun ile verilen görevlerin yapılmasında; diğer kanunların, silah kullanma yetkisi dâhil, güvenlik kuvvetlerine tanıdığı bütün hak ve yetkilere sahiptirler.**” ifadesine yer verilmektedir.

211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu’nun 87. Maddesi, “askerlerin silah kullanma yetkileri” başlığı altında düzenlenmiştir. Buna göre silah kullanmasını gerektiren haller arasında taarruzla veya mukavemetle karşılaşılması, silah bırakma çağrısına itaat edilmemesi, tutuklunun veya hükümlünün kaçması ya da kaçmaya teşebbüs etmesi sonrasında “dur” çağrısına uyulmaması durumlarında askerin silah kullanma yetkisi bulunmaktadır. Silah kullanılması için “başkaca bir çarenin kalmaması veya zaruret olması” şartı aranmaktadır.

Silah kullanmak mutlaka ateş etmek değildir. Ateş etmek son çaredir. Önce havaya ihtar ateşi yapılır. Sonra ayağa doğru ateş edilir, mukavemet veya taarruza veyahut tehlikeli bir tehlide varan mukavemet hali devam ederse, hedef gözetilmeksizin ateş edilir.

Yukarıdaki hukuki metinlerden anlaşılacağı üzere, sınırı korumakla yetkili makamların sorumlulukları ve silah kullanma gerekçeleri sınırlandırılmıştır. Ancak Türkiye Cumhuriyeti’nin kara sınırlarının denetlenmesinde yetkili Türk Silahlı Kuvvetleri’nin ilgili unsurları, özellikle İran ve Irak sınırları boyunca “sınır ihlali” gerekçesiyle çok sayıda sivil öldürmüştür. Sadece Van’ın sınır bölgesini ve 2010 yılını kapsayan bazı örnekler, yetki ihlalinin artık sistematik hale geldiğini ortaya koymuştur;

Örnek 1 - 27 Nisan 2010 tarihinde Van’ın Özalp ilçesine bağlı Yukarı Balçık (Balçokluya Jorî) Köyü’nün Türkiye-İran sınırında mazot kaçakçılığı yaptıkları iddiasıyla uyarı yapılmadan Türk ve İran askerlerinin açtığı ateş sonucu Suat Uğur (15) isimli çocuk yaşamını yitirirken, Ercan Uğur (26) ise yaralı olarak kurtuldu. Uğur, yaralı olduğu halde askerler tarafından tartaklandığını, askerlerin olay sırasında kendilerine yardıma gelenleri de engellediğini ve atlarının kafasına kurşun sıkıldığını kaydetmişti.

Örnek 2 - 15 Haziran 2010 tarihinde Van’ın Çaldıran İlçesi’ne bağlı Alakaya (Girêsor) Köyü nüfusuna kayıtlı Asım Yavrutürk (24) isimli köylü, sol gözünden tek kurşunla vurularak öldürüldü. Olay esnasında Yavrutürk’ün yanında bulunan görgü tanığı Abdullah Yıldız isimli genç, Türk askerlerinin kendilerine önce izli mermi attığını, sonra da kendilerini taradığını belirtti. Askerlerin açtığı yoğun ateş sonucu can havliyle kaçarak olay yerinden uzaklaştığını kaydeden Yıldız, Yavrutürk’ün askerler tarafından öldürüldüğünü söylemişti. Yıldız, savcılığa da aynı ifadeyi vermişti.

Örnek 3 - 26 Haziran 2010 tarihinde Van'ın Özalp İlçesi Yukarı Turgalı (Axurka Jorî) Köyü'nden kaçakçılık için gittiği İran'dan dönen evli iki çocuk babası İslam Kesici'nin (26), köye bir kilometre kala Türk askerinin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdiği belirtildi. Kesici'nin babası Osman Kesici (56), Yukarı Turgalı Köyü Jandarma Karakolu askerleri tarafından üzerlerine ateş açılarak cenazeye ulaşmalarının engellendiğini belirterek, "Çocuğumuzu Türk askeri öldürdü. Çünkü Türkiye tarafında öldürüldü. Olayı duyar duymaz olay yerine gitmek istedik, ancak asker üzerimize ateş açtı" diye konuşmuştu.

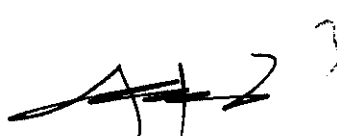
Örnek 4 - 9 Eylül 2010 tarihinde Kurban Bayramı arifesinde Van'ın Saray İlçesi'ne bağlı Bakışık (Avzerk) Köyü'nde "dur" ihtarı yapılmadan Türk askerlerinin açtığı ateş sonucu Vedat Çeri (18) kafasından vurularak olay yerinde yaşamını yitirdi. Görgü tanıklarının anlatımına göre, askerler ailenin Çeri'ye yaklaşmasına müsaade etmedi.

27 Aralık 2011'de 34 sivilin sınırda Türk savaş uçaklarınca bombalanarak öldürüldüğü Ortasu (Roboski) Katliamı ise başlı başına bir insanlık suçudur.

Hukuk devleti olmanın zorunluluklarından biri olan faillerin açığa çıkarılması ve sorumluların yargılanması amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurularak, sivillere yönelik yaşam hakkı ihlallerine son verilmesi TBMM olarak vatandaşlarımıza karşı en önemli sorumluluğumuzdur.

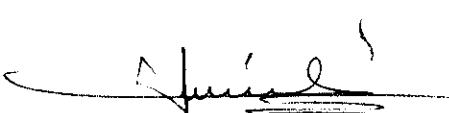
1. Pervin BULDAN
BDP İğdır Milletvekili

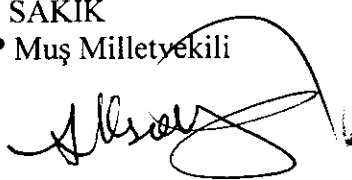
2. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

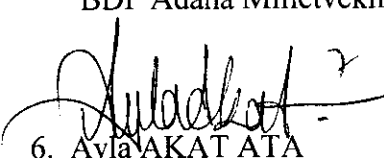
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

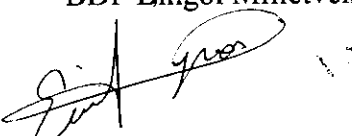
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

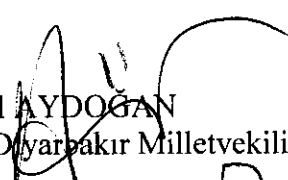
7. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

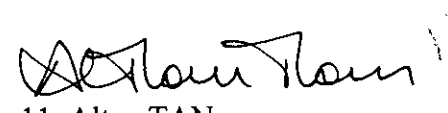
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

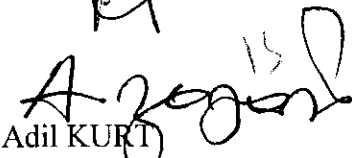
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

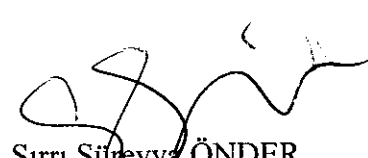
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

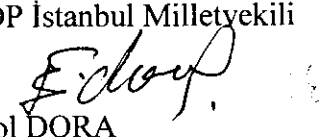
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili